

8. – 9. ročník

Milí kamarádi, vítáme vás na soutěži z českého jazyka, která je zaměřená na překlad s porozuměním. Dříve, než začnete pracovat na jednotlivých otázkách, prosím odpovězte na tyto otázky:

Jméno:

Příjmení:

.....

Název školy, kterou navštěvuješ:

.....

.....

.....

Adresa školy:

.....

Ročník:

.....

**ABYS MOHL ODPOVĚDĚT NA OTÁZKY, MUSÍŠ SI NEJDŘÍVE
PŘEČÍST TEXT.**

DÁVEJ POZOR, ČTI POZORNĚ.

- Odpovídej podle pokynů v textu - zakroužkuj nebo odpověď napíš.

- Všechny otázky mají jen jednu odpověď.

- Přemýšlej a přečti si text ještě jednou, dvakrát ...

Přejeme Ti hodně štěstí a zábavy.

Počet bodů: (Nevyplňuj)

Čas ukončení: (Nevyplňuj)

Dobšinského pohádkový svět v Gemeru.

Malá vesnička Drienčany v okrese Rimavská Sobota by se mohla klidně přejmenovat i na Pohádkovo. V 19. století tady totiž žil největší slovenský pohádkář Pavol Dobšinský a jeho vliv je dodnes doslova cítit na každém kroku.

Dobšinský, rodák ze Slavošovců, prožil v Drienčanech dvacet čtyři let. Jeho působení připomíná evangelický kostel ze 13. století, v němž jako farář kázal a v jehož areálu je spisovatel pohřben. U chrámu stojí Dobšinského fara, kde napsal desítky známých pohádek. V budově fary bylo zřízeno muzeum slovenské pohádky.

Dnes připomíná muzeum prostor téměř celé obce. Památník pohádkáře před kostelem dotvářejí sochy se symboly z jeho pohádek – Zlatá podkova, zlaté pero, zlatý vlas. Informační tabuli v centru obce o pohádkových atrakcích drží Dlouhý z pohádky o Dlouhém, Širokém a Bystrozrakém. Lidé čekají na autobus v pohádkové zastávce, kterou drží na zádech Baba Jaga. Ve vesnici můžeme narazit také na Zlatou přízi, Šípkovou Růženku, Janka Hraška a další postavičky z pohádkového světa.

Největší atrakcí jsou však sluneční hodiny na kopci za obcí. Hodiny mají průměr sedm metrů a čas ukazují téměř metrové postavy z pohádek - Maruška, trpaslík, černokněžník, Jeníček a Mařenka a princezna.

Návštěva pohádkových Drienčan se dá spojit také s turistikou. Obec leží v Drienčanském krasu a vede přes ni také naučný chodník. Po přejezdu čtrnácti zastávek v nádherné přírodě se turisté dozvědí i o původu a historii jezer a jeskyní, které se nalézají v blízkém okolí.

1. Zlatá podkova, zlaté pero a zlatý vlas jsou Dobšinského: (1b)

a) názvy pohádek	c) hlavní postavy
pohádek	
b) symboly z jeho pohádek	

2. Ve kterém století žil největší slovenský spisovatel pohádek? (1b)

3. Dobšinský je rodák z...? (1b)

a) Drienčan	c) Rimavské Soboty
b) Slavošovců	d) Drienčanského krasu

4. Která pohádková postava nese na zádech autobusovou zastávku? (1b)

.....
.....

5. **Vystupňuj přídavné jméno „široký“.** (3b)

1.....

2.....

3.....

6. **Z textu vypiš slovesa v neurčitku.** (1b)

7. **Správně přepiš:** (4b)

a) Bystrozraký chlapec (Nominativ plurálu)

.....

b) Šípková Růženka (Akuzativ singuláru)

.....

c) Zlatá příze (Instrumentál plurálu)

.....

d) Janko Hraško (Dativ singuláru)

.....

8. **Dobšinský je autorem kterých literárních žánrů?** (1b)

.....

.....

9. **Napiš slovem následující číslovky:** (4b)

a) 19. století

b) 125. divák

c) 1983

d) V 90. letech

10. Z následujících možností zakroužkuj pouze epické žánry.

(1b)

- a) Hymna, povídka
- b) Óda, román
- c) Novela, legenda
- d) Žalm, píseň

11. Vypiš z textu jednoduchou větu. (1b)

12. Ze zvýrazněné věty v textu vypiš: (2b)

- a) Podmět -
- b) Přísudek -

Spolu max. 21 bodů

Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ

(úryvek)

Upozornil jsem Malého prince, že baobaby nejsou keře, ale stromy velké jako kostely, a kdyby s sebou odvezl i celé stádo slonů, toto stádo by si neporadilo ani s jedním baobabem.

A skutečně, na planetě Malého prince, jako na všech planetách, rostli užitečné i neužitečné rostliny. Tedy z dobrých semen užitečné rostliny a ze špatných semen plevel. Jenže semena jsou neviditelná. Spí hluboko v zemi, dokud některému z nich nenapadne, že se má probudit. Tak se protáhne a nejdříve bázlívě vyžene ke slunci půvabný neškodný výhonek. Pokud je to výhonek ředkvičky nebo růže, můžeme ho nechat, ať roste. Ale pokud jde o plevel, je třeba jej vytrhnout hned, jakmile jsme schopni jej rozpoznat. No a na planetě Malého prince se vyskytovaly hrozná semena... byla to semena baobabů. Půda planety jimi byla zamořená. Pokud se do baobabu pustíme příliš pozdě, již se jej nikdy nezbavíme. Zaplní celou planetu. Provrtá ji svými kořeny. Pokud je planeta příliš malá a když je baobabů příliš mnoho, roztrhají ji na kusy. „Je to otázka disciplíny“, řekl mi později Malý princ. „Když dám ráno do pořádku sebe, je potřeba pečlivě uklidit i planetu. Je to velmi nudná, ale dost lehká práce. Někdy to nemá nepříjemné následky, i když práci odložíme na později. Ale když se jedná o baobaby, je to vždy katastrofa. Znal jsem jednu planetu, na které bydlel lenoch. Zanedbal tři keře.“

1. Které z tvrzení má stejný význam jako zvýrazněná věta z ukázky? (1b)

a) práci můžeme občas odložit	c) práci můžeme vždy odkládat
b) práci nemůžeme odkládat	d) práci nesmíme neudělat

2. Vypravěč přirovnává stromy baobabu k: (1b)

a) planetě	c)) kostelu
b) stádu slonů	d) keřům

3. Utvoř příslovce. (4b)

- a) užitečný -
- b) nudný -

c) neškodný -

d) půvabný -

4. Antonymum slovního spojení užitečné rostliny je: (1b)

a) neužitečné rostliny

c) dobré rostliny

b) malé rostliny

d) jedlé rostliny

5. Vytvoř z mužských podstatných jmen ženská podstatná jména. (4b)

a) princ -

b) plavec -

c) soudce -

d) umělec -

6. Kolik příslovcí se nachází v následující větě? (1b)

Pokud se do baobabu pustíme příliš pozdě, nikdy se ho už nezbavíme.

a) 3

c) 0

b) 1

d) 2

7. Utvoř genitiv podstatných jmen. (4b)

a) strom

c) růže

b) princ

d) planeta

8. Podtrhni v textu přímou řeč a napiš uvozovací větu. (2b)

.....

9. Vyskloňuj správně slovní spojení „Malý princ“ v singuláru a plurálu. (7b)

singulár	plurál

10. Urči gramatické kategorie přídavného jména ze slovního spojení „z užitečné rostliny“. (4b)

rod -

číslo -

pád -

vzor -

Spolu max. 29 bodů